

Školitelský posudek disertační práce

Táborský, Ondřej: Počátky konzumní společnosti v Československu 1945–1970. Obchod, spotřeba a reklama, Praha 2016, 234 str.

Ondřej Táborský odevzdal svou disertační práci věnovanou vývoji spotřeby a konzumu moderní české společnosti prakticky v poslední možnou chvíli. Pro její sepsání využil maximální možné délky studia. Byť se nejedná o obsáhlý elaborát, který by ohromoval svým mnohasetstránkovým rozsahem, jedná se o práci hutnou a podařenou, jež potvrzuje pravidlo, že někdy méně znamená více, tedy že historika nemusí nutně zdobit obsáhlá díla, jež nakonec stejně nikdo nedočte do konce. Hned v úvodu chci proto deklarovat, že za odevzdanou prací se skrývá autorovo velké a časově náročné úsilí – hodiny strávené v archivních institucích pražských i regionálních, průzkum přístupných i neuspořádaných fondů, načítání desítek titulů relevantní domácí i zahraniční produkce nejen faktografického zaměření, ale rovněž i konceptuálních děl. A nakonec i hodiny psaní a hlavně neustálého přepisování, neboť autor si je vědom, že odborné dílo by neměla reprezentovat pouze předložená fakta, ale i autorův styl, srozumitelnost jazyka, logická struktura textu.

Z hlediska výsledků doktorandského studia se Ondřej Táborský zhostil studia úspěšně. Včas si splnil veškeré studijní povinnosti. Se svým školitelem byl v neustálém kontaktu, aby jej kontinuálně informoval o studijních výsledcích i průběžných badatelských (ne)úspěších. Jako i v jiných případech, rovněž i on původně zamýšlený projekt průběžně precizoval, revidoval prvotní otázky a doplňoval je novým tázáním. Kvituji však, že i přes dílčí obtiže způsobené především nedostupností archivních fondů, kdy prameny centrálních institucí plně nahradil místními zdroji, u tématu vytrval a původní badatelský záměr převedl úspěšně do podařené disertace zohledňující nejen dění v pražském centru, ale i v jednotlivých regionech. V průběhu celého studia jsem jako školitel oceňoval jeho potřebu neustále diskutovat stávající výsledky výzkumu i vhodnost teoretických inspirací a možnosti aplikace zahraničních vzorů na domácí materii a prostředí komunistické diktatury. Suma sumárum byl Ondřej Táborský ve věci konzultací a pravidelného kontaktu se svým školitelem vzorným studentem.

Teze, první výsledky a samozřejmě i význam a důležitost své práce prezentoval, respektive si ověřoval a potvrzoval na doktorandských setkáních Ústavu českých dějin i

Ústavu hospodářských a sociálních dějin. Částečně si je ověřil i v rámci semestrální přednášky na Ústavu českých dějin věnované pramenům, médiím a institucím soudobých dějin, kterou ve spolupráci se mnou a pod mým vedením realizoval v letním semestru akademického roku 2013/2014. Zapojil se i do práce vnitřního výzkumného záměru *Formování a vývoj národních identit*.

Nejen dílčí rezultáty výzkumu či relevantní zahraniční literaturu dále představil odborné i laické veřejnosti v podobě textů, jak studií v časopisech *Dějiny a současnost*, *Moderní dějiny a Historie-Otázky-Problémy*, tak poučeně psaných recenzí kromě jiného opět pro HOP, *Střed*, *Soudobé dějiny* či znovu *Dějiny a současnost*. V současné chvíli má autor připraveny ještě další texty svázané tematicky s předkládanou disertační prací, z nichž jeden věnovaný reklamě bohužel není součástí disertace.

Obhajovaná disertace by rovněž neměla aktuální podobu a náležitou kvalitu bez autorových dlouhodobějších zahraničních pobytů, konkrétně ve Vídni na Institut für Wirtschafts und Sozialgeschichte a v Postupimi v Zentrum für Zeithistorische Forschungen. S kulturní praxí, potažmo s materiální kulturou – samozřejmě související s doktorandovým tématem – nejen doby komunismu se autor seznamoval a stále seznamuje v rámci zaměstnání coby kurátor Oddělení novodobých českých dějin Národního muzea.

K samotné práci se v tuto chvíli nebudu detailněji vyjadřovat. Komentáře, náměty, připomínky či kritiku textu přenechám oponentům disertační práce. Z mého pohledu jde o podařený text, který zohledňuje dosud ne příliš frekventované téma moderních a soudobých českých dějin. Práce je psána se znalostí relevantní domácí i zahraniční literatury a hlavně dostupných archivních pramenů ústředních i místních struktur. Je faktograficky poctivá, ale současně tvořená s konkrétním konceptem. Má logickou strukturu, je psána jasně a srozumitelně, což nemusí být nutně samozřejmým atributem studentských i doktorandských textů. Jako školitel jsem s výsledkem několikaleté práce Ondřeje Táborského zcela jistě spokojen a věřím v její úspěšnou a bezproblémovou obhajobu. V tomto případě se maximálně možná délka studia zmíněná v úvodu posudku jistě vyplatila.